

Prezident maktablari – Fikrlash Qobiliyatini baholash test sinovi

NAMUNAVIY TEST SAVOLLARI

Quyidagi test savollari majmuasi Prezident maktablarining 5 – 6-sinflariga qabul qilinadigan o'quvchilar uchun mo'ljallangan Fikrlash Qobiliyatini baholash test sinovlari bo'yicha namunaviy qo'llanma bo'lib hisoblanadi.

Har bir savolga uning to'g'ri javobi hamda qisqa asoslantirish berilgan.

Qo'shimcha ma'lumot uchun test sinovlari bo'yicha alohida qo'llanmani ko'ring.

Tanqidiy Fikrlash

1 Sog'liqni saqlash sohasi mutaxassisining fikriga ko'ra, raqs darslari maktab o'quv dasturining muhim qismi bo'lishi lozim va maktab o'quvchilari sport darslariga qancha vaqt sarflashsa raqs darslariga ham shuncha vaqt sarflashlari kerak.

Quyidagi gaplarning qaysi biri sizning ushbu mutaxassis fikriga qo'shilishingizga asos bo'la oladi?

- A Raqs bolalarning aqliy qobiliyatlarini yaxshilaydi.
- B Ba'zi bolalar sport bilan shug'ullanish uchun kerakli uskunalarni sotib ololmaydilar.
- C Sog'liqni saqlash sohasi mutaxassisi malakali raqs o'qituvchisi hisoblanadi.
- D Raqs ilgari maktablarda o'rgatilgan.

To'g'ri javob: A

Asos:

Agar raqs bolalarning aqliy qobiliyatlarini yaxshilasa, bu raqs darslari maktab o'quv dasturining muhim qismi bo'lishi kerak degan fikrni kuchaytiradi.

- 2 Keksayganda sog'lom bo'lishni istagan kishi, to'g'ri ovqatlanishga rioya qilishi va muntazam ravishda jismoniy tarbiya mashqlarini bajarishi lozim.

Zara

Jamshid muntazam ravishda jismoniy tarbiya mashqlarini bajaradi. Shuning uchun u keksayganda juda so'g'lom bo'ladi, deb o'ylayman.

Jamshid noto'g'ri ovqatlanadi, shuning uchun u keksayganda sog'lom bo'lmaydi.

Sergey

Kimning fikri to'g'ri?

- A Faqat Zaraning
- B Faqat Sergeyning
- C Ikkalasini ham to'g'ri
- D Ikkalasini ham noto'g'ri

To'g'ri javob: B

Asos:

Berilgan matnga ko'ra, inson keksayganda sog'lom bo'lishi uchun ikkita shartga amal qilishi lozim: muntazam jismoniy tarbiya mashqlarini bajarish va to'g'ri ovqatlanishga rioya qilish.

Zaraning fikri noto'g'ri. Chunki Jamshid domiy ravishda mashq qilsa ham, lekin noto'g'ri ovqatlanadi.

Sergeyning gapi to'g'ri. Chunki Jamshid noto'g'ri ovqatlanadi, demak u keksayganda sog'lom bo'lish uchun lozim bo'lgan ikkita shartdan bittasini bajarmaydi.

3 Aziz, Bobur, Karim va Dilshod bir sport jamoasida o'ynashadi. Murabbiy to'satdan ularga shunday dedi: "Agar Aziz ertaga o'ynamasa, Bobur o'ynaydi. Agar Aziz o'ynasa, unda Karim Dilshodning o'rniga o'ynaydi."

Demak, agar Bobur ertaga o'ynamasa, jamoadagi qolgan uch o'yinchidan qaysilari o'ynaydi?

- A** Faqat Aziz
- B** Faqat Dilshod
- C** Aziz va Karim
- D** Karim va Dilshod

To'g'ri javob: C

Asos:

Berilgan matnga ko'ra, "Agar Aziz ertaga o'ynamasa, Bobur o'ynaydi". Demak, agar Bobur o'ynamaydigan bo'lsa, Azizning o'yinga tushishi aniq. Agar Aziz o'ynasa, bizga ma'lumki, Karim ham o'ynaydi. Shunday qilib, bundan Aziz va Karim o'ynashini bilish mumkin.

4 Teletomoshabinlar orasida so'rovnoma o'tkazilganda, voleybolni yoqtiradiganlarning barchasi chang'i sportini ham yoqtirishlari ma'lum bo'ldi. Chang'i sportini yoqtiradiganlarning barchasi velosiped sportini ham yoqtirar ekanlar, lekin chang'i sportini yoqtiradiganlarning hech qaysisi gimnastikani yoqtirmas ekan.

Yuqoridagi ma'lumotlarga asoslanib, quyidagilarning qaysi biri to'g'ri bo'lishi mumkin?

- A Agar Davron velosiped sportini yoqtirsa, u chang'i sportini ham yoqtiradi.
- B Agar Oybek voleybolni yoqtirmasa, u chang'i sportini ham yoqtirmaydi.
- C Agar Jamol voleybolni yoqtirsa, u gimnastikani yoqtirmaydi.
- D Agar Afifa velosiped sportini yoqtirsa, u voleybolni ham yoqtiradi.

To'g'ri javob: B

Asos:

Voleybolni yoqtiradiganlarning barchasi chang'i sportini ham yoqtiradi. Demak, agar Oybek voleybolni yoqtirmasa, u chang'i sportini ham yoqtirmasligi to'g'ri.

Muammoni Hal Qilish

- 1 Men fotoapparat hamda unga qo'shimcha tarzda linza va quti sotib olmoqchiman. Fotoapparat va linzaning narxi 600\$. Fotoapparat va qutining narxi 450\$. Linza va qutining narxi esa 250\$. Narxlar o'zgarmas bo'lib, ular birgalikda sotib olinganda ham chegirmalar berilmaydi.

Fotoapparatning narxi qancha?

- A 50\$
- B 200\$
- C 400\$
- D 650\$

To'g'ri javob: C

Asos:

Matnda berilgan uchta sonni qo'shish orqali (ya'ni, $600+450+250=1300$), ularning har biridan ikki donadan sotib olish mumkin bo'lgan narxni bilib olsa bo'ladi.

Shunda, har bir narsadan bir dona sotib olish 650\$ ga tushadi ($1300/2$).

Fotoapparatning narxini topish uchun linza va qutining narxini (250\$) har biridan bittadan olingandagi narxdan (650\$) ayiriladi.

$650\$-250\$=400\$$ fotoapparatning narxi.

- 2 Muqimiy teatrida mazkur oying 12-sanasi (chorshanba)dan 29-sanasi (shanba)gacha spektakl namoyishi rejalashtirilgan. Spektakl har kuni kechki payt namoyish qilinadi. Chorshanba va shanba kunlari esa tushlik paytida ham spektakl namoyish qilinadi.

Muqimiy teatrida ushbu spektakl jami necha marta namoyish qilinadi?

- A 21
- B 22
- C 23
- D 24

To'g'ri javob: D

Asos:

Oying 12-sanasi (chorshanba)dan 29-sanasi (shanba)gacha bo'lgan muddat oralig'i 18 kun bo'lib, bu muddatda 18 ta kechki spektakl namoyish etiladi. Shuningdek, 3 ta chorshanba va 3 ta shanba kunlarida spektakllar tushlik paytida ham namoyish etiladi.

Ya'ni, $18 + 3 + 3 = 24$

- 3 Anora o'z pullarini hisoblab ko'rgach, uning 12000 so'm ekanligini bildi. U barcha pullarini uch qismga bo'lib, 100 so'mlik, 200 so'mlik va 500 so'mliklarga ajratib chiqdi. Natijada unda 100 so'mlik pullar soni 200 so'mlik pullarga nisbatan uch marta ko'pligi, 200 so'mlik pullar esa 500 so'mlik pullarga nisbatan ikki marta ko'pligi ma'lum bo'ldi.

Anorada umumiy hisobda nechta pul birliklari mavjud?

- A 42
- B 48
- C 60
- D 72

To'g'ri javob: D

Asos:

Har bir 500 so'mlik pulga ikki dona 200 so'mlik va olti dona 100 so'mlik pul to'g'ri keladi. Demak, har bir 500 so'mlik pulga jami 9 dona pul birligi to'g'ri kelib, uning umumiy miqdori 1500 so'mga teng bo'ladi $((1 \times 500) + (2 \times 200) + (6 \times 100))$.

$12000/1500 = 8$, demak, 9 ta pul birligidan iborat 8 ta to'plam hosil bo'ladi va $8 \times 9 = 72$.

4 Malika xonim, Komil va Murod ismli og'illariga sport poyabzali sotib olmoqda.

Quyidagi jadvalda sotuvda mavjud bo'lgan sport poyabzallari berilgan.

<i>Modeli</i>	<i>o'lchami</i>	<i>rangi</i>	<i>narxi</i>
A	1 - 10	oq	60\$
B	5 - 12	qora - ko'k	50\$
C	3 - 8	qora	55\$
D	2 - 6	qizil - qora - oq	70\$
E	5 - 10	qora - ko'k	40\$

Komilning o'lchami 4, ammo u qora yoki ko'k rangli sport poyabzalni xohlamaydi.

Murodning o'lchami 8, u faqat oq yoki qizil rangli sport poyabzalni xohlaydi.

Agar Malika xonimning o'g'illari xohishi bajarilsa, Ikki juft poyabzal uchun to'lash mumkin bo'lgan eng kam narx qancha bo'ladi?

A 110\$

B 115\$

C 120\$

D 130\$

To'g'ri javob: C

Asos:

Komilga o'lchami 4 bo'lgan poyabzal kerak. Demak, A, C yoki D modeldagi poyabzallar o'lchami to'g'ri keladi. Lekin C modeldagi poyabzallar faqat qora rangli bo'lgani va Komil qora rangni xohlamaganligi uchun, A yoki D modeldagi poyabzallardan birini tanlashi kerak.

Murodga o'lchami 8 bo'lgan poyabzal kerak. Demak, unga A, B, C, E modellardagi poyabzallar o'lchami to'g'ri keladi. Ammo Murod faqat oq yoki qizil rangni xohlaydi, shuning uchun A modeldagi poyabzal to'g'ri keladi.

Malika xonim ikkita A modeldagi narxi 120\$, yoki bitta D va bitta A modeldagi narxi 130\$ bo'lgan poyabzallarni sotib olishi mumkin. Shunda eng kam narx 120\$ ni tashkil etadi.

- 5 Quyidagi jadvalda bir hafta davomida o'yin maydonchasidan foydalangan turli yoshdagi bolalar soni korsatilgan.

<i>Hafta kunlari</i>	<i>Vaqt</i>	<i>1 yoshli bolalar</i>	<i>2 yoshli bolalar</i>	<i>3 yoshli bolalar</i>	<i>4 yoshli bolalar</i>	<i>5 yoshli bolalar</i>
Dushanba	Ertalab	5	5	8	8	4
	Kunduzi	3	6	5	8	8
Seshanba	Ertalab	5	5	8	12	4
	Kunduzi	3	6	5	12	8
Chorshanba	Ertalab	5	5	8	8	5
	Kunduzi	3	6	5	12	8
Payshanba	Ertalab	5	5	8	12	4
	Kunduzi	3	6	5	12	5

Hafta kunlarining qaysi birida bolalar o'yin maydonchasidan kunduziga nisbatan ertalab ko'proq foydalanishgan?

- A Dushanba
- B Seshanba
- C Chorshanba
- D Payshanba

To'g'ri javob: D

Asos:

Bu savolga ertalab va kunduzi o'yin maydonchasidan foydalanganlarning sonini solishtirish orqali javob topish mumkin. Dushanba va seshanba kunlari ertalab va kunduzi maydonchadan foydalanganlarning soni teng. Chorshanba kuni kunduzi maydonchadan ko'proq foydalanilgan. Payshanba kuni esa ertalab ko'proq foydalanilgan.

<i>Hafta kunlari</i>	<i>Vaqt</i>	<i>1 yoshli bolalar</i>	<i>2 yoshli bolalar</i>	<i>3 yoshli bolalar</i>	<i>4 yoshli bolalar</i>	<i>5 yoshli bolalar</i>	<i>Jami</i>
Dushanba	Ertalab	5	5	8	8	4	30
	Kunduzi	3	6	5	8	8	30
Seshanba	Ertalab	5	5	8	12	4	34
	Kunduzi	3	6	5	12	8	34
Chorshanba	Ertalab	5	5	8	8	5	31
	Kunduzi	3	6	5	12	8	34
Payshanba	Ertalab	5	5	8	12	4	34
	Kunduzi	3	6	5	12	5	31

- 6 Men o'yin kompyuteri sotib olishni rejalashtirmoqdaman va quyidagi beshta variantdan birini tanlamoqchiman.

	<i>1-o'yin kompyuteri</i>	<i>2-o'yin kompyuteri</i>	<i>3-o'yin kompyuteri</i>	<i>4-o'yin kompyuteri</i>
narxilari (\$)	400	500	300	600
ishlab chiqarilgan sanasi	2013	2013	2017	2018
xotirasi(GB)	8	12	4	16
saqlash sig'imi (GB)	500	1000	32	2000
<i>mavjud o'yinlar:</i>				
"Zoe"			✓	
"First"	✓			
"Hello"		✓		
"West"	✓	✓		✓

O'yin kompyuteriga 500\$ dan ortiq pul sarflay olmayman, lekin "West" o'yinini o'ynashni xohlayman. Agar mening talablarimga javob beradigan o'yin kompyuterlari bir nechta bo'lsa, men ularning orasidan saqlash sig'imi eng kattasini sotib olaman.

Yuqorida ko'rsatilgan beshta o'yin kompyuteridan qaysi birini sotib olishim kerak?

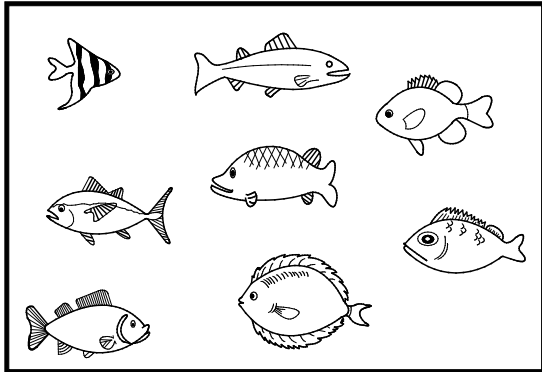
- A 1-o'yin kompyuteri
- B 2-o'yin kompyuteri
- C 3-o'yin kompyuteri
- D 4-o'yin kompyuteri

To'g'ri javob: B

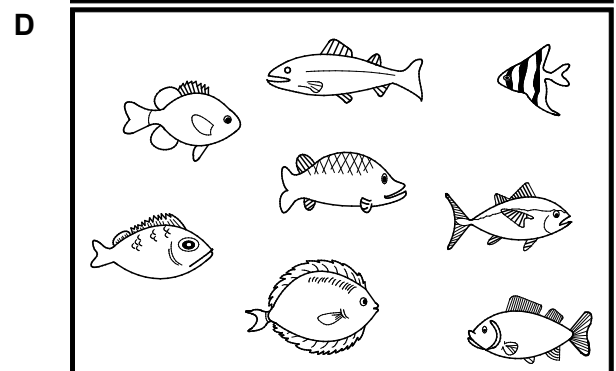
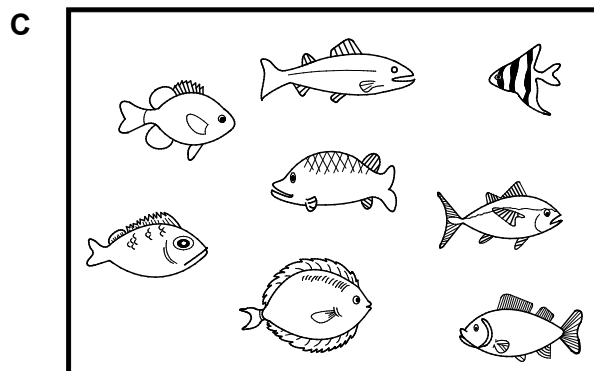
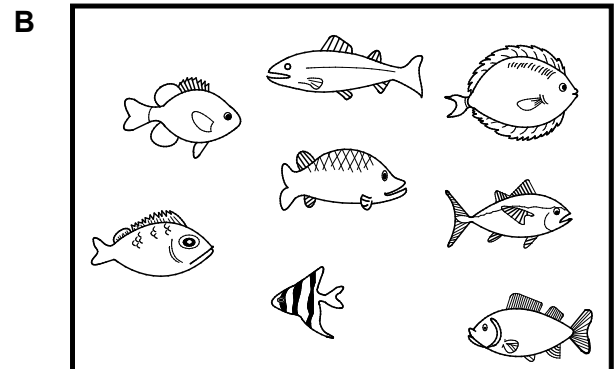
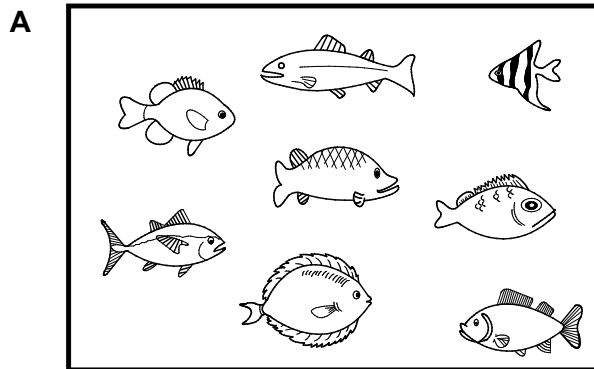
Asos:

Men 500\$ dan ortiq pul sarflay olmaganligim sababli 4-o'yin kompyuterini sotib ololmayman. "West" o'yinini o'ynashni istaganligim sababli, 3-o'yin kompyuterini sotib ololmayman. 1- va 2-o'yin kopyuterlari mening barcha talablarimga mos keladi, lekin men 2-o'yin kompyuterini sotib olishim kerak, chunki uning xotira sig'imi kattaroq.

- 7 Akvariumdagi baliqlarni har ikki tomonidan ham ko'rish mumkin. Ikki do'st akvariumning ikki tomonidan bir vaqtning o'zida suratga olishga qaror qilishdi. Quyidagi rasmda akvariumning bir tomoni ko'rinishi berilgan bo'lib, unda sakkiz dona baliqning turli yo'nalishlarda suzayotganini ko'rish mumkin.

Quyidagilardan qaysi biri akvariumning ikkinchi tomonidan olingan surat hisoblanadi?

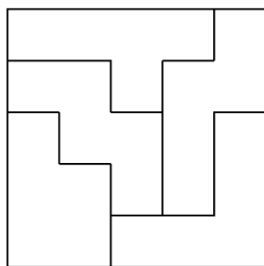

To'g'ri javob: D

Asos:

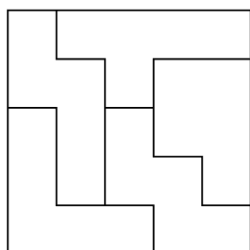
Akvariumga boshqa tarafdin qaraganda uning asl ko'rinishi aks etadi. Bu esa baliqlarni akvariumning qarama-qarshi tomonida, qarama-qarshi yo'nalish bo'ylab suzayotgandek ko'rsatadi, ammo ular akvariumda bir xil balandlikda qoladi.

- 8 Quyidagi diagramma beshta turli xil shakldagi qismlarni yig'ish orqali yagona kvadrat shaklini hosil qilish mumkin bo'lgan usullardan birini aks ettirgan.

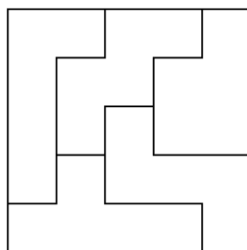

Quyidagi kvadratlardan qaysi biri yuqorida foydalanilgan beshta shakldagi qismlardan tashkil topgan? (Shakllarni turlicha aylantirsa bo'ladi)

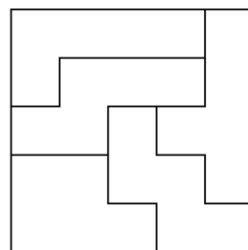
A

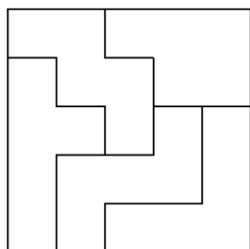
B

C

D

To'g'ri javob: A

Asos:

A javobdagi kvadratda so'ralgan barcha shakllar mavjud.

B, C va D javobdagi kvadratlarda birinchi kvadratda foydalanilmagan shakllar mavjud.

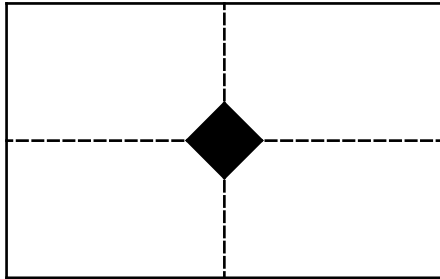
- 9 Bir bo'lak to'rtburchak shakldagi qog'oz teng yarimga, so'ngra yana teng yarimga buklanadi. Ikkinchi buklam burchaklari birinchi buklam burchaklariga mos bo'ladi.

Buklangan qog'ozning istalgan bir burchagi kesib olinadi. Keyin qog'oz to'liq ochiladi.

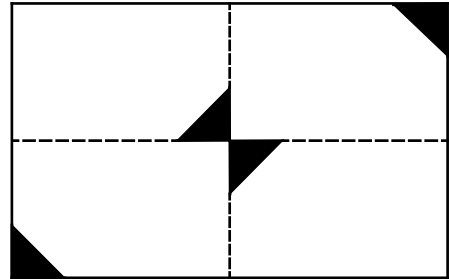
Quyidagilarning qaysi biri ochilgan qog'ozning ehtimoliy ko'rinishlaridan birini aks ettira olmaydi?

(Nuqtali chiziqlar qatlamlarni ifodalaydi).

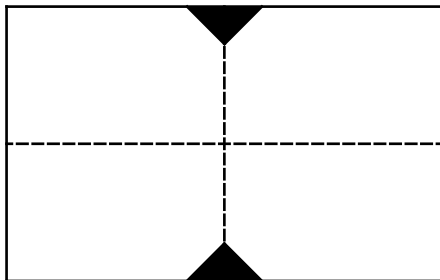
A

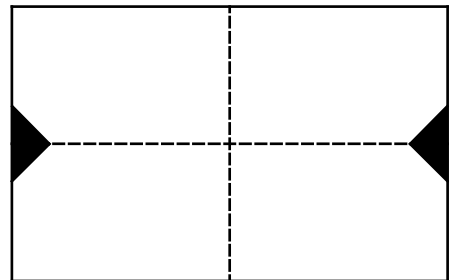
B

C

D

To'g'ri javob: B

Asos:

Qog'ozning kesilgan qismlari simmetrik naqsh hosil qilishi kerak, bunda ikkita buklam chiziqlari simmetrik chiziqlarni ifodalaydi. Buni A, C va D javoblarda ko'rish mumkin, ammo B javobda bu aks etmagan.